

به همین سادگی رنگ

مولف مهندس پیمانہ غضنفری
ویراستار علمی و تخصصی مهندس هلنا دھری

نشر بن ژیلوار

عنوان :

رنگ در طراحی داخلی

تألیف و ترجمه :

مهندس پیمانہ غضنفری

ویراستار علمی و تخصصی :

مهندس هلنا دهری

ویراستار ادبی :

منصور ناظم زاده شعاعی

ناشر :

انتشارات بن ژيوار تحت نظارت مجتمع آموزشی بن ژيوار

گرافیسٹ و صفحہ آرا :

زینب رجیبی _ سمیہ پورغلامی

طراح جلد :

سید عبدالکریم موسوی

چاپ اول :

لیتوگرافی :

چاپ :

صحافی :

شمارگان :

قیمت :

نشانی دفتر مرکزی : پاسداران - دشتستان دوم پلاک سوم مجتمع آموزشی بن ژيوار.

تلفن : ۲۲۸۹۰۰۲۵-۲۲۸۹۰۰۲۸ دورنگار : ۲۲۸۵۸۳۶۱

با تشکر از : ستاره فروتن - مهران محمد اصغری - معین الدین حقانی

کلیه حقوق این کتاب محفوظ و هرگونه برداشت از آن ممنوع می باشد .

فهرست

فصل ۱

فیزیک رنگ ۲

فصل ۲

ماهیت رنگ ۹

فصل ۳

دما در رنگ ۲۱

فصل ۴

چرخه ها و نظام های رنگی ۳۵

فصل ۵

ترکیب بندی یا کمپوزیسیون ۴۷

فصل ۶

ابزار های کار با رنگ ۷۱

فصل ۷

روانشناسی رنگ ها ۸۳

فصل ۸

تاثیر نور بر رنگ ۸۹

فصل ۹

رنگ هایی با سوابق تاریخی ۹۵

فصل ۱۰

پیشنهاد هایی برای ایجاد ترکیب رنگی ۱۰۵

WWW.bonzhivar.com

پیشگفتار

نقش رنگ در زندگی ما انسان‌ها به حدی عظیم و مهم است که هیچ جایگزینی نمی‌توان برای آن در نظر گرفت. ما با آشنایی دقیق از ویژگی‌های رنگ‌ها می‌توانیم برای بهبود کیفیت زندگی‌مان از آنها استفاده نماییم.

تاکنون در مورد تأثیراتی که رنگ‌ها از نظر روحی، جسمی و حسی روی انسان می‌گذارند بررسی‌های متنوعی صورت گرفته و صحت آن اثبات شده است.

انسان از زمان‌های دور به رنگ توجه داشته و به همین دلیل به ضرورت ایجاد یک نظام مناسب برای توصیف رنگ و ساختار و خصوصیات آن پی برده است.

سازمان‌دهی عناصر مختلف، ایجاد هماهنگی و مطابقت بین دو یا چند واحد طبق ضوابط مشخص را ترکیب‌بندی می‌گویند؛ و انتخاب رنگ مناسب توسط هنرمند در این ترکیب‌بندی که حاصلش یک اثر هنری خواهد بود بسیار مهم و تأثیرگذار است. در خلق یک تابلوی نقاشی، در طراحی جلد یک کتاب، در یک عکس و در یک فضای داخلی رنگ جایگاه ویژه‌ای را دارا است. هنرمندان و دانشمندان رنگ‌شناسی معتقدند رابطه مستقیمی بین شکل‌ها و رنگ‌ها وجود دارد، و از این موضوع در آثارشان سود می‌جویند.

از نظر روانشناسی نیز رنگ عنصری قدرتمند است و می‌تواند از جهت احساسی و روانی، تأثیرات شگفت‌انگیزی بر روح ما جای گذاشته و احساسات و عواطف گوناگونی را برانگیزد، اگر با نور همراه گردد، تأثیر آن بیشتر خواهد شد، انتخاب نور مناسب برای این کار بسیار حائز اهمیت می‌باشد.

در طول تاریخ، هنرمندان رشته‌های مختلف از رنگ برای ابراز حس و پیامشان استفاده کرده‌اند.

می‌دانیم رنگ‌های مشخص، به دوران تاریخی معینی نسبت داده شده و در حقیقت در بعضی موارد حتی نام آن دوره خاص به طور کلی بر آن‌ها گذاشته شده و با همان نام شناخته می‌شوند.

هنرمندان و دانشمندان رنگ در عرصه‌های مختلف هنرهای تجسمی و پس از تجربه‌های فراوان، با استفاده از رنگ‌ها در آثار مختلف هنری به نتایج خوبی رسیده‌اند و بعضی از آن‌ها را به صورت طرح رنگ ارائه کرده‌اند، که می‌توانند الگوی خوبی برای دیگر هنرمندان باشند.

این کتاب حاوی اطلاعات و مطالب پایه و اصولی برای هنرمندان، به ویژه طراحان داخلی می‌باشد، که به آشنایی آن‌ها با رنگ‌ها، خصوصیات، صفتشان و همچنین تأثیراتشان کمک فراوانی خواهد کرد، مطالبی که یک طراح برای طراحی به آن‌ها نیاز خواهد داشت. امید که از آن بهره‌مند شوید.

فصل ١

فصل ۱

فیزیک رنگ :

این سؤال بسیار ساده است، بلی، در صورتی که نور از میزان مشخصی کمتر شود، رنگ ایجاد نخواهد شد. حتی نور ماه، که برای دیدن شکل اشیاء و حرکات در شب برای ما کافی است، برای دیدن رنگ‌ها کافی نیست.

«برای دیدن رنگ‌ها، باید نور به اندازه کافی وجود داشته باشد» این واقعیت به آسانی قابل اثبات است. میزی را با رومیزی سفیدی بپوشانید؛ روی آن تعدادی از اجسام مختلف با شکل و رنگ‌های گوناگون را، در معرض نور قرار دهید، در این حالت باید به تدریج میزان نور را از تیرگی مطلق تا حداکثر نور افزایش دهید (یک سوئیچ تنظیم نور یا دیمر، در این مورد مفید خواهد بود).

در شرایطی که اجسام روی میز در معرض حداقل تابش نور قرار گیرند، تنها طرحی مبهم از شکل آن‌ها دیده می‌شود، اما با افزایش تدریجی نور، ابتدا شکل هریک از اجسام به تدریج واضح‌تر شده و با توجه به میزان رنگ مایه خاکستری موجود در هر جسم، بعضی از آن‌ها روشن‌تر از بقیه به نظر می‌رسند. مثلاً؛ رنگ مایه خاکستری جسم آبی رنگ، بیشتر و واضح‌تر از جسم قرمز رنگ است. با افزایش میزان نور، کمترین رنگ هر جسم نیز ظاهر خواهد شد و در شرایط حداکثر تابش نور، رنگ اجسام به‌طور کامل دیده می‌شود.

همه‌ی ما گاهی شاهد پیدایش رنگین کمان بوده‌ایم و کمابیش می‌دانیم که این پدیده حاصل عبور نور خورشید از میان میلیون‌ها قطره‌ی باران است. هر قطره باران مانند یک تکه بلور، موجب شکست نور می‌گردد و در نتیجه ما طیفی از هفت رنگ را به صورت رنگین کمان می‌بینیم. اما، اگر تکه‌ای ابر به ناگاه روی خورشید را بپوشاند، رنگین کمان نیز ناپدید می‌گردد، حتی اگر بارش باران ادامه داشته باشد. (تصویر ۱)

بدون شک، تا زمانی که خورشید می‌تابد، رنگ سبزه‌ها و درختان، سبز و گل‌ها دارای رنگ‌های متنوع قرمز، آبی، صورتی، زرد و غیره است. اما اگر روزی خورشید برای همیشه غروب کند چه خواهد شد؟ گل‌ها و گیاهان اگر چه شکل طبیعی خود را حفظ می‌کنند ولی رنگ سبز آن‌ها به تدریج سبزتر و سبزه‌تر شده و به ناگاه با کمتر شدن نور، رنگ سبز خود را از دست داده و تنها هاله‌ای از رنگ با غلظت‌های مختلف باقی‌می‌ماند و سرانجام، رنگی وجود نخواهد داشت. معنا و مفهوم این فرآیند چیست؟ آیا از بین رفتن نور موجب ایجاد چنین فاجعه‌ای گردیده است؟ پاسخ به

(تصویر ۱)